

กระจก 8 หน้า

RCEP : จุดเปลี่ยนประเทศไทย (1)

ในการประชุมสุดยอดอาเซียน (ASEAN Summit) ครั้งที่ 28-29 เมื่อวันที่ 6-8 ก.ย.59 ที่นครหลวงเวียงจันทน์ สปป.ลาว ผู้นำ 16 ประเทศ ได้แก่ อาเซียน จีน อินเดีย ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ ที่ร่วมกันเจรจาจัดทำความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (Regional Comprehensive Economic Partnership : RCEP) นั้น

ได้ประกาศเลื่อนการเจรจาให้เสร็จสิ้นออกไปเป็นปี 60 จากกำหนดเดิมภายในสิ้นปีนี้!

อะไรคือสาเหตุของการประกาศเลื่อนครั้งนี้ ทั้งๆที่ผู้นำ RCEP ตั้งใจจะออกแถลงการณ์ รวมถึงความคืบหน้าการเจรจา และคงเป้าหมายผลักดันให้การเจรจาทันทีในปี 59

นายธนกร หุตพิพัฒน์ รองอธิบดีกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ ในฐานะหัวหน้าคณะเจรจา RCEP ของไทย กล่าวว่า เพราะการเจรจาไม่มีคืบหน้า และไม่สามารถตกลงกันได้ ทั้งในเรื่องการเปิดตลาดการค้าสินค้า การค้าบริการ และการลงทุน เนื่องจากสมาชิกบางประเทศไม่ยอมผ่อนปรนท่าที หรือไม่ยืดหยุ่นในการเจรจา

หมายความว่า ต้องการ “ได้” ประโยชน์มากที่สุด ตามที่ตนเองต้องการ โดยไม่ยอม “ให้” ในสิ่งที่สมาชิกอื่นๆเรียกร้อง จึงยังตกลงกันไม่ได้ แต่รัฐมนตรี RCEP ได้นัดหารือกันวันที่ 3-4 พ.ย.นี้ เพื่อปลดล็อกประเด็นปัญหาเหล่านี้

สิ่งที่รัฐมนตรี RCEP ต้องตัดสินใจร่วมกันเชิงนโยบาย สำหรับการเปิดตลาดการค้าสินค้า คือ จะใช้รูปแบบใดในการลดภาษีนำเข้าสินค้าที่เหลืออีก 20% ของรายการสินค้าที่ค้าขายกันใน RCEP ที่ยังไม่ลดภาษี 0% ทันที เพราะเป็นสินค้าอ่อนไหวและอ่อนไหวที่สุดของแต่ละประเทศปกป้อง โดยต้องกำหนดแนวทางการลดภาษีให้ชัดเจน เพื่อให้คณะเจรจาไปเจรจาต่อ

ซึ่งอาจออกมาใน 3 แนวทางคือ ยืดเวลาลดภาษียาวนานกว่าปกติ เช่น จะลดให้ได้มากที่สุด หรือลดเป็น 0% ในอีก 10 ปีข้างหน้า หรือกำหนดโควตานำเข้า หรือเปิดตลาดให้แต่ละประเทศไม่เท่ากัน ส่วนอีก 80% ตกลงกันได้ในเบื้องต้นว่าจะลดภาษีเป็น 0% ทันที แต่อาเซียนต้องการให้ลดภาษีเป็น 0% ทันทีถึง 92% ซึ่งต้องเจรจากันต่อไป

ส่วนการค้าบริการ รัฐมนตรีต้องตัดสินใจว่าจะกำหนดสาขาการเปิดเสรีมากน้อยเพียงใด จากล่าสุดสมาชิกได้ยื่นรายการที่จะเปิดเสรีแล้ว โดยจีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ อินเดีย ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ ได้ยื่นข้อเสนอให้เปิดเสรีทันทีประมาณ 120 สาขาบริการ จากทั้งหมด 155 สาขาย่อย ใน 6 สาขาใหญ่ เช่น โทรคมนาคม ขนส่ง ก่อสร้าง ท่องเที่ยว ค้าปลีก บริการสุขภาพ การศึกษา เป็นต้น โดยให้มีส่วนลดการถือหุ้นตั้งแต่ 51% ขึ้นไป

ขณะที่อาเซียนเสนอให้เปิดเสรีประมาณ 100 สาขา นอกจากนี้ สมาชิกที่เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ยังต้องการให้เปิดเสรีการให้บริการโดยบุคคลธรรมดาในสาขาต่างๆด้วย

สำหรับการเปิดเสรีการลงทุน รัฐมนตรีต้องตัดสินใจเช่นกันว่าจะเปิดเสรีมากน้อยเพียงใด รวมถึงต้องยอมรับหลักการการลงทุนและเงื่อนไขเพิ่มเติมในการเปิดเสรีด้วย เช่น การให้สิทธินักลงทุนเข้ามาลงทุนในประเทศสมาชิกได้เท่าเทียมกับนักลงทุนในชาติ โดยล่าสุด สมาชิกยื่นรายการที่ไม่ต้องการเปิดเสรีแล้ว หากรายการใดไม่ยื่นคือ รายการที่เปิดเสรีลงทุน

รวมทั้งสมาชิกบางประเทศ ยังต้องการให้คุ้มครองนักลงทุน โดยนักลงทุนสามารถฟ้องร้องรัฐบาลได้หากการลงทุนได้รับผลกระทบจากนโยบายของรัฐในประเทศที่เข้าไปลงทุน

อย่างไรก็ตาม RCEP ถือว่าเป็นข้อตกลงหนึ่งที่มีมาตรฐานสูง หากไทยยอมรับเงื่อนไขการเปิดเสรีในบางประเด็น จะถือว่าเป็นจุดเปลี่ยนของไทยเลยทีเดียวว่าอะไรคือจุดเปลี่ยนนั้น พงษ์มามีว่ากันต่อ.

พนนี่เอส